Lasten Joulu

1920

Lasten Joulu 1920

Käy nuoret taisteluun

Nyt nuoret jo kulkevat mietteissään
kun vanhukset vakaina mennen.
Nuor' otsa nyt nostavi ryppyään
ja katse niin päättävä silmissään
— on aika nyt toinen kuin ennen...

Nyt aika jo vaativi taisteluun,
niin vahvat kuin lapsetkin heikot.
Lyö sorto niin säälittä iskujaan,
ei säästä se nuorta ei — lastakaan:
on vallassa valheiden peikot.

Siks' nuoret nyt kantavat uhmassa pään
ja tietoisna lausuvat julki:
"Nyt kuljemme uutehen elämään
ja vapaaksi päästämme joukon tään
mi vuos'sadat kahleissa kulki!"

"Me murramme vallan ja mahdin sen
mi tuottaa toivottomuutta
ja valtahan nostamme oikeuden,
tasa-arvon ja kansojen veljeyden:
me valvomme onnekkuutta".

EEMELI RAUTIAINEN.

Onko nyt koko ihmiskunnan Joulujuhla

Aarne asui äitinsä kanssa työläisten kaupunginosassa. He vuokrasivat vain yhden pienen huoneen sen jälkeen, kun isä sisällissodan aikana joutui vangiksi.

Vaikka Aarne oli vasta yhdeksän vuotias, luuli hänet vanhemmaksi, niin ymmärtäväinen pikku poika hän oli .Koulussa hän oppi hyvin ja kotona hän teki kaikki, mitä suinkin voi, äidin avuksi. Äiti kävi tehtaassa työssä, ansaiten siten toimeentulon itselleen ja pikku Aarnelle.

Kun äiti illoin palasi väsyneenä työstä kotiin, oli hän iloinen nähdessään, että hänen pikku poikansa oli häntä taas auttanut. Äidille jäi siten enempi aikaa korjata vaatteita ja tehdä muita neulomatöitä iltasin.

Siinä istuessaan hän kertoi Aarnelle satuja ja kertomuksia työläisten elämästä ja heidän taistelustaan vapauden saavuttamiseksi. Väliin hän luki ääneen työväen kirjallisuutta. Aarne kuunteli tarkkaavaisena. Usein juttelivat he keskenään isästä, joka oli vankilassa. Äiti kertoi pojalleen, että isä oli tuomittu vankilan pimeisiin komeroihin siitä syystä, kun hän sisällissodan aikana uskalsi vaatia toisten työläisten mukana työväelle oikeuksia. Isästä puhuttaessa tuli Aarnelle ikävä. Hänen silmistään vuoti pienille punaisille poskille kirkkaita kyyneleitä.

Äiti lohdutti poikaansa, sanoen:

— Kerran koittaa uusi aika, jolloin sosialismi

saavuttaa voiton. Silloin avautuu vankilain ovet ja vapaustaistelijat saavat jälleen nähdä päivänvalon ja pääsevät omaistensa luokse.

— — —

Vuosi on vierähtänyt siitä, kun Aarnen isä joutui telkeiden taa. Aarnen äiti koetti itseään lohduttaa, että pian aika sentään kuluu, koska nyt jo on taas yksi vuosi ummessa.

Työväen yhdistykset alottivat jälleen toimintansa. Aarnen äiti alkoi ottaa toimintaan osaa, niin kuin ennen sisällissotaa. Aarne pääsi äidin mukana työväentalolle.

Kotiin palattua kyseli Aarne äidiltään, miten siellä olivat ihmiset niin iloisen näköisiä? Näytti aivan siltä, että kukaan ei surrut, vaikka heidän omaisensa olivat vankilassa. Äiti selitti, että kukaan ihminen ei voi olla aina surullinen, huolimatta siitä, että saa kovaakin kohtaloa kokea. Sitäpaitsi heitä elähyttää sosialismin eteen työskennellessään se tieto, että kerran vielä voitto saavutetaan. Silloin ei ole enää riistäjiä eikä riistettäviä, vaan tasaarvoisia ihmisiä. Silloin voivat ihmiset olla todella iloisia. Aarne kuunteli miettivänä...

— Aika rientää eteenpäin, se ei milloinkaan pysähdy, vaan kiiruhtaa varmaa latuaan. Nyt on jo pian taas vuosi kulunut. On pian eletty toinen vuosi sen jälkeen, kun isä joutui vankilan ristikkojen taakse.

Eräänä iltana äidin istuessa neulomusten ääressä ja Aarnen lukiessa läksyjä, tuntui heistä molemmista olo niin omituisen painostavalta. Läksyjen lukemisesta ei tullut mitään, enempää kuin neulomisestakaan.

— Äiti! huudahti Aarne äkkiä.

— Mitä, lapseni, kysyi äiti surullisena.

— Kuule, äiti, opettaja koulussa sanoi tänään,

että joulu on suuri ilon juhla, silloin on rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto. Miksi ei ihmisillä ole sitten niin hyvää tahtoa, että laskisivat isän pois vankilasta?

— Lapseni! sanoo äiti. Ei ole joulu ilon juhla niin kauan kuin toiset ihmiset kärsivät kurjuutta ja puutetta, sillä aikaa kun toiset elävät elämän yltäkylläisyydessä. Ei ole joulu rauhan juhla niin kauan, kun vankiloissa viruu tuhansia työväenluokan vapaustaistelijoita. Vasta silloin kun elämme sosialistisessa yhteiskunnassa, jolloin kaikki ihmiset nauttivat onnesta ja vapaudesta, vasta silloin on joulu rauhan juhla.

— — —

Oli jouluaatto.

Äiti ja Aarne istuvat kotona syömässä pientä, köyhää jouluateriaansa. Aarne syötyään katselee pientä pakettia, jonka naapurin täti oli hänelle antanut. Hän oli saanut tädiltä lahjaksi kauniit uudet sukat ja kintaat.

Äkkiä avautui huoneen ovi ja sisään astui — isä. Ilosta huudahtaen riensi Aarne isäänsä vastaan. Isä sulki hänet syliinsä. Äiti riensi puolisonsa luo ja kohta he olivat kaikki yhteisessä syleilyssä. Ilohuumauksen ohimentyä alkoi isä kertoa, miten hän oli nyt kotiin päässyt. Rangaistusaika oli pari päivää sitten muutettu ehdonalaiseksi vapaudeksi. Hän ei voinut ennen ilmoittaa tuloaan, vaan tuli suoraan kotiin niin pian kuin pääsi.

Isän syötyä jouluillallista, istuivat he juttelemaan kaikellaisia asioita. Oli niin paljon kerrottavaa toinen toisilleen, kun niin kauan oli oltu erossa. Aarne oli onnellinen istuessaan isän polvella. Ilosta säteilevin silmin hän huudahti äidilleen:

— Äiti, onko nyt jo koko ihmiskunnan joulujuhla?

— Ei vielä ole koko ihmiskunnan joulujuhla, lapseni, sanoi äiti. Sinä olet saanut isäsi kotiin, mutta vielä on mailmassa tuhansia vankiloita, joiden muurien sisällä on niin monta työväen vapaustaistelijaa vielä tänä jouluna. Vasta silloin kun sosialismi on saavuttanut voiton ja kaikki vankilain ovet avautuneet, on koko ihmiskunnan joulujuhla. Silloin on joulu ilon ja rauhan juhla.

Svea-täti.

Nouseva Nuori Venäjä

Vuonna 1918 Lasten vanhempien komitean ja Sovjettihallituksen yhteisestä hommasta oli Pietarista lähetetty Uraliin 780 oppilasta, tyttöjä ja poikia, kolmekymmentä seitsemän opettajaa ja opettajatarta, nälänhätää pakoon. Heidät sijoitettiin ryhmittäin Uralin eri osiin. Kun tsekkoslovakit alkoivat sotaiset toimenpiteensä Sovjettihallitusta vastaan, niin nämä lapset opettajineen joutuivat Euroopan Venäjän ulkopuolelle, ilman mitään yhteyttä oman maansa kanssa. Myöhemmin, kun Koltshak ja tsekko-slovakit peräytyivät Siperian sydämeen, lähetettiin heidät sieltä pois monien protestien vaikutuksesta; ja loppujen lopuksi he ilmestyivät Vladivostokiin venäläiselle saarelle. Siellä Amerikan Punanen Risti asetti heidät japanilaiselle "Yomei Maru" laivalle. He luulivat viimeinkin pääsevänsä takaisin Pietariin, kun he olivat matkustelleet ympäri maailmaa kahden vuoden kuluessa. Heille kuitenkin ilmoitettiin, että he eivät vieläkään pääse

kotimaahan, vaan heidät viedään jonnekin tuntemattomaan satamaan. He julistivat vetoomuksen Am. Punaiselle Ristille New Yorkissa, vaatien heidän kotimaahansa palauttamista, eikä lähettämistä Ranskaan niinkuin oli aijottu . Koko venäläinen asutus New Yorkissa oli tämän vaatimuksen takana.

Näitä pitkämatkaisia kulkijoita puhutellessa heidän vastauksistaan saattoi huomata, että lujat si-

Venäläisiä lapsia.

teet ovat pitämässä tätä joukkoa sovussa ja yksimielisyydessä. He olivat reippaita ja iloisia, kuten ainakin lapset, huolimatta siitä, että olivat saaneet kokea paljon vastuksia.

Nämä pakolaislapset olivat julkaisseet keskenään käsinkirjotettua lehteä, jonka opettajat sitten olivat tarkastaneet, kun vanhemmat oppilaat olivat sen toimittaneet.

Näiden nuorten joukossa oli paljon nousevia kykyjä, oli soittajia, laulajia ja runoilija-alkuja. Niitä juuri Sovietti-Venäjä kaipaa hävittääkseen entisen porvarillisen kirjallisuuden ja taiteen olemattomiin.

Eräs kolmentoista vuotias tyttö on mainio runoilija, opettajat todistivat että hän sepitti runoja jo kuusivuotiaana. Puhuteltaessa häntä New Yorkissa selitti hän: Kaikki minun ajatukseni tulevat ulos runomitassa eikä runoileminen tuo minulle lainkaan päänvaivaa. — Kun näitä lapsia puhuteltiin eivät he koskaan vastanneet: Minä ajattelen... minä teen... tai minä haluan. He vastasivat aina: Me ajattelemme... Me teemme... Me tahdomme jne. He tahtoivat kaikessa toimia yhtenä joukkona.

Syyskuussa nämä lapset opettajineen alkoivat matkan New Yorkista Köpenhaminaan ja Suomen kautta kotimaahansa. He kulkivat "Yomei Maru" laivalla, jossa heitä oli 770 matkalla kotiin. Yksi heistä oli kuollut, yksi oli murhattu, kaksi paennut ja kuusi halusi jäädä Amerikaan. Kuvasta näette muutamia näistä Nousevan Nuoren Venäjän lapsista.

Klaudie Siivak.

Eräs Joulu

Templin kellot kumahdellen
ilmoittavat Joulu-aaton.
Hevosluuska huojuellen
kulkee eessä hautasaaton.

Arkku musta liistehillä
lepää ilman seppeleitä.
Kyyti-ukko ikäisillä
sanoillansa moittii teitä.

Poika valju, sairaloinen
uuvuksissa tietä tarpoo...
Sortui isä — sauna-loinen —
aatos vastaisuutta arpoo...

Auk' on haudan musta syli,
hautamenot lyhyet...
Multa rippeet arkun yli
papin sanat kiireiset...

Täyttää suru synkkä, ankee,
orvon poven, surevan.
Käsi hellä, nyt on kankee
ään' ei vastaa vaalijan...

Oli aamu — kylmä, jäinen —
Juhla-aamu ihmislasten...
Tietä pitkin kerjäläinen
astuu luokse varakasten...

Ankarana kylmä paukkui
taloin, torppain seinämissä.
Kylän tiellä koirat haukkui
kerjäläistä kiihdyksissä...

Yks' on maailmassa lisää,
kurjuuskukka elämässä...
Vailla äittä, vailla isää,
armopalaa pyytämässä...

EEMELI RAUTIAINEN.

Sotaorvon laulu

Sanat F. Hyrske Säv. K. Lankkua

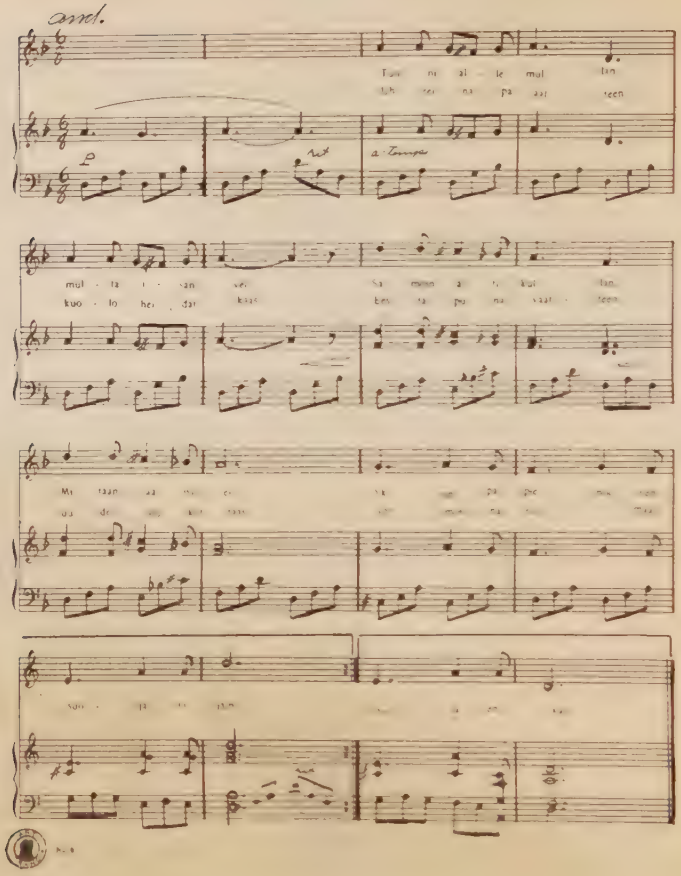

Miksi 'Gene Debs on vankilassa?

Miksi Debs ja Reivo ja Partan ovat vankilassa? Edellä olevan kysymyksen tekee minulle oma kuusivuotiaani yhä uudestaan, vaikka koetan sitä kykyni mukaan selittää. Koska luulen, että sama kysymys vaivaa monen muunkin pienokaisen päätä, niin koetan auttaa heitä pääsemään siitä selville.

Lasten vilpittömään oikeuskäsitteeseen — jota

SOTAORVON LAULU

Tuoni alle mullan
multa isän vei —
Samoin äitikullan
mitään jäänyt ei.
Yksinpä pienoinen suojatta jäin.

Uhreinapa aatteen
kuolo heidät kaas.
Eestä punavaatteen
uudet joukot taas
varmoina rintamaan laulaen käy.

Vapauden saanti
ehdoks' elämän —
Uhreja vaik' vaatii,
poistaa häpeän,
min "peto-valkonen" kansalle toi.

Nousee uusi huomen
alta multien —
Murskaa "Valko-Suomen"
kostoks' isien.
Voittohon kulkeepi vapaus suur.

F. HYRSKE.

paha järjestelmä ei vielä ole ennättänyt turmella - ei mitenkään sovi se, että Debs ja ne monet muut ovat vankilassa, jonka pitäisi olla vain rikollisten paikka. Että nuo hyvät ihmiset, jotka eivät koskaan ole tehneet kenellekään mitään pahaa, ovat suljetut vankilaan kuin mitkäkin pahantekijät. Kapitalistinen järjestelmä on alkusyynä rikollisuuteen ja sen seurauksena on ollut pakko rakentaa vankiloita rikollisia varten. Niin kauan kuin työväki on tietämätöntä ja orjamaisesti alistuu kaikkeen mitä vallassa olevat sille sanovat, vankiloihin ei suljeta muita kuin rikollisia. Mutta kun työväki huomaa sen suunnattoman vääryyden verkon, joka heitä ympäröi ja alkaa vaatia itselleen oikeutta, silloin tuomitaan heitä vankiloihin, sillä oikeuslaitokset kuten kaikki muutkin yleiset laitokset tekevät sitä mitä kapitalistit käskevät. Koska nykyinen yhteiskuntarakenne perustuu vain vääryydelle ja valheelle, ja jonka ohjaksissa ovat kapitalistit, niin he eivät tietenkään salli, että siitä puhutaan totta ja paljastetaan heidän harjoittama vääryys, sillä jos kaikki työläiset tulisivat tietämään sen, niin he eivät voisi pysyä vallassa. Sentähden ovat Debs ja muut nyt vankilassa, kun he ovat puhuneet totta ja tahtoisivat poistaa maailmasta kaiken vääryyden. Kapitalistit eivät voi sulkea kaikkia työläisiä vankilaan, sentähden he ottavat niistä parhaimmat, sellaiset kuin Debs, tuo suuri ihmisystävä, joka rakastaa lapsia niin paljon. Hän tahtoisi, että kaikki lapset saisivat kaikkea hyvää mitä maailmassa on saatavana. Sellaiset hyvät ihmiset tuomitsevat kapitalistit vankilaan. Se on vääryyttä. Silloin kun sellaiset miehet ja naiset ovat vankilassa se merkitsee sitä, että totuus ja oikeus ovat vankilassa ja vääryys ja valhe vapaana. Tänäkin jouluna, kuten ennenkin, tuhansissa kirkoissa ju-

listavat papit, nuo kapitalistien rengit: "Maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto", ja kuitenkin saavat joulunsa viettää vankilassa sellaiset ihmiset, jotka todella tahtovat hyvää koko ihmiskunnalle. Eikö se ole pyhyyden pilkkaa? Niin kauan kuin yksikin totuuden ja oikeuden julistaja on vankilassa, ette te, pikku lukijat, voi toivoa hauskaa joulua. Senpä tähden se velvoittaa teitäkin uhraamaan pienet voimanne vapauttaaksemme kahleista totuuden ja oikeuden . Se merkitsee, että teidänkin on työskenneltävä sosialististen aatteiden selittäjinä pikku toverienne keskuudessa. Sillä vasta sosialistisessa yhteiskunnassa on kaikilla lapsilla hauska joulu, ja totuus ja oikeus ja niiden julistajat hallitsevat maailmaa ja vääryys ja valhe sekä niiden levittäjät häviävät.

E. M.

Isää odottamassa

Chesterin, Mass., Ihanneliiton oppilaat ja opettajat.

Kehtolaulu

Nuku kultajyväseni,
nuku jo!
Nuku sydänpoltteheni,
nuku jo!
Kylmä on elämän tuuli,
tuskaisa murheen huuli,
niiltä säästyös, lapseni,
sinisilmä pilttiseni!
Nuku kultajyväseni,

Nuku kultajyväseni,
nuku, nuku!
Nuku sydänpoltteheni
nuku, nuku!
Suuri on maailman pauhu,
siellä sun kohtaa kauhu;
suuret ovat sydän surut,
kun soivat elämän urut.

Nuku kultajyväseni,
nuku jo!
Nuku syäänpoltteheni,
nuku jo!
Nuku, lapseni, rauhaista unta.
Kevään riemuisa valtakunta
on emosi pehmeä syli,
— Enhän lastani hyli!

M. RUTANEN.

Kuinka Anttilan Arvista tuli sosialisti

Kirj. Richard Pesola.

Arvi oli vanhin Anttilan lapsista, neljäntoistavuotias silloin kun tapahtui asioita, jotka tekivät käänteen hänen elämässään.

Heitä oli viisi lasta, joista kaksi nuorinta oli syntynyt Amerikassa ja kolme vanhinta — niiden mukana Arvi — Suomessa. Vanhemmat — Juho ja Anna — olivat syntyneet ja kasvaneet ja menneet avioliittoon Suomessa. Perheen isä oli tullut

Astorian Ihanneliiton

ensiksi Amerikaan ja sitten toimittanut tänne koko perheensä.

Isä työskenteli kaivoksessa ja oli säännöllinen ja uuttera työmies, sillä hän oli varhaisimmasta lapsuudestaan tottunut työntekoon. Äiti oli myös toimelias ja taitava hoitamaan perhetaloutta, joten kaikki tuntui menevän hyvin, lapset, sikäli kuin tulivat siihen ikään, saivat käydä koulua j. n. e. Kuten tavallisesti sanotaan, perhe voi hyvin, sillä joskaan ei se elänyt ylellisyydessä, ei sen myöskään tarvinnut suoranaisesta kurjuudesta kärsiä. Mutta vanhemmat olivat kuitenkin mielipiteiltään sosialisteja, sillä siinä suhteessa olivat he saaneet kouluutuksen jo Suomessa ja käsittivät asemansa työväenluokan jäseninä myös Amerikas-

ppilaat ja opettajat.

sa, kuuluen jäseninä paikalliseen sosialistiosastoon. Täten oli aivan luonnollista, että he koettivat sosialismin aakkosia, mikäli niitä itse ymmärsivät, myös juurruttaa lapsiinsa.

Mutta vaikka äiti siinä suhteessa luuli jo Suomessa, kun Arvikin oli vielä kovin nuori, puhumattakaan kahdesta häntä nuoremmasta tyttärestä, onnistuneensa istuttaa lapsiinsa luokkatietoisuuden siemenet, niin asia täällä, varsinkin Arviin nähden, parin vuoden perästä muuttui syväksi pettymykseksi.

Kun lapset koulussa olivat oppineet englanninkielen, jota eivät äiti eikä isä tuntuneet oppivan, niin kasvoi juopa vanhempien ja lasten välille. Äidin ja isän opetuksille eivät lapset enää antaneet mitään arvoa. Varsinkin Arvi siinä suhteessa meni aivan äärimäisyyteen: mikäli tyttäret vielä kuuntelivat vanhempien neuvoja ja opetuksia, koetti hän ne heistä poiskitkeä.

Tällöin vanhemmat usein neuvottelivat asemasta. Arvin he käsittivät kohonneen heidän henkiseksi vastustajakseen, jolla on suurempi vaikutusvalta toisiin lapsiin kuin heillä itsellään. Mitä tehdä? He koettivat puhua hänelle hyvällä ja pahalla, mutta aivan turhaan. Arvi vaan alkoi heitä yhä enempi väistää ja vieroa.

Arvi oli mielestään tullut amerikalaiseksi. Koulun opetukset Amerikan vapauksista ja rajattomista mahdollisuuksista kohota jos kuinka korkeaan asemaan, tulla presidentiksi tai miljoneeriksi, olivat painuneet häneen kuin tina tuhkaan. Kun kotona sen lisäksi isän ja äidin uutterien ponnistusten kautta oli puutteeton toimeentulo, niin olikos ihme jos vanhempien opetukset luokkataistelusta y. m. s. tuntuivat hänestä ei ainoastaan turhilta, mutta myöskin vääriltä. Arvi pilkkasi ja nauroi

paikkakunnan sosialististen lasten ihanneliitoille ja sunnuntaikouluille. Jos hän vanhempiensa vaatimuksesta meni joskus ihanneliiton kokoukseen, niin tapahtui se pelkästä irvistelemishalusta, eikä hän silloin siellä luonnollisestikaan oppinut mitään. Mutta sitte tapahtui asioita, jotka aiheuttivat muutoksen asemassa.

Isä Anttila oli tehnyt pitkät aikaa työtä kaivannon märässä nostoaukossa. Siten oli saanut mahdollisimman korkeaa palkkaa. Mutta sitte alkoi hän vähitellen laihtumaan ja käymään yhä kalpeammaksi. Tuon tuosta tuli hänelle yskäkohtauksia ja päätä kivisti. Hän käsitti terveytensä menneeksi, mutta perheensä ylläpitämishalu ja peritty orjavaisto, joka ei ollut kokonaan hävinnyt vanhan maailmankatsomuksen mukana, pakotti edelleen raatamaan. Kuinka vaikeaa se toisinajoin oli, sen vain hän yksin käsitti ja koetti taistella eteenpäin, mielessä luonnollisesti toivo, että vastaisuus tuo parannuksen.

Mutta lopuksi voimat kokonaan pettivät ja hänen oli heityttävä tautivuoteelle. Lääkäri, joka ennen ei ollut syystä tai toisesta sanonut koko totuutta, sanoi sen nyt: Anttilassa on keuhkotauti!

Itse Anttila ei paljoakaan tuon tiedon johdosta hämmästynyt, sillä hän oli sitä jo aavistanut pitkän aikaa. Mutta perhe sen tiedon johdosta joutui kokonaan epätoivoon.

Kun sairaus oli jatkunut niin kauan, että perheen pienet säästöt olivat melkoisen pieniksi kutistuneet, silloin täytyi Arvin jäädä pois koulusta ja mennä työhön. Hän sai paikan eräässä kauppaliikkeessä, jossa käytettiin mahdollisimman paljon alaikäistä työvoimaa, ja siihen seikkaan eivät mit-

kään lait koskeneet, koska sen liikkeen takana olivat paikkakunnan korkeimmat viranomaiset.

Nyt alkoi Arviin vaikuttaa suoranainen orjan asema. Sen lisäksi puutteet ja sairaus kotona, saattoivat hänet toinen kerta toisensa jälkeen aprikoimaan asioita, joille hän siihen saakka ei ollut lainannut huomiota. Näin myöskin vähitellen poistui juopa kodin ja hänen väliltään. Kun sitäpaitsi suomenkielen taito oli hänelle jonakin erikoisavuna työskennellessään puheenalaisessa liikkeessä, alkoi hän sitä myös kotonaan vapaammin käyttää.

Sairastaessaan isä luki ahkerasti sanomalehtiä ja kirjallisuutta. Lukemansa hän hyvin usein perinpohjin selosti kotiväelleen. Ja hän teki sen ilahduttavan havainnon, että Arvikin nyt kuuntelee häntä. Näin syntyi monta sangen hedelmällistä keskustelua hänen ja poikansa välillä. Helppotajuisesti isä selosti nykyisen yhteiskuntajärjestelmän nurinkurisuuksia, kuinka muutamat harvat elävät hekumassa ja ylellisyydessä, toisten, kansan suuren enemmistön, kärsiessä puutetta ja kurjuuttakin. — Jos olisi oikeudenmukainen järjestelmä, niin ei meidänkään asemamme olisi sellainen kuin se nyt on. Yhteiskunnallista hyvinvointia palvellessani olen minäkin saanut tämän taudin. Jos yhteiskunnallinen järjestelmä olisi oikeudenmukainen, emme me nyt tarvitsisi kärsiä puutetta. Mutta kuinkas on nyt asianlaita?

Tällä tavalla jutteli isä. Ja kun hän vihdoin sammui, oli hän kylvänyt poikaansa sellaiset siemenet ,joita porvarillinen koulu ei enää voinut tuhota.

Arvi alkoi myös lukea sosialistista kirjallisuutta ja sanomalehtiä. Niiden valossa vasta oikein hänelle selkesivät isänsä opetukset. — Kuinka oli-

kaan ollut yksinkertainen, kun ei ollut heti niitä ymmärtänyt, tuumi hän usein itsekseen.

Ja nälkä kasvoi syödessä. Hän ei tyytynyt enää pienempiin sosialismia käsitteleviin teoksiin. Hän luki kaikki saatavissa olevat sosialistiset teokset, laaja Marxin "Pääoma"-teoskin niihin luettuna. Niin näköpiirinsä ja elämänkatsomuksensa laajentui ja hänestä tuli laajatietoinen ja selväpiirteinen sosialisti.

Sen jälkeen on Anttilan Arvi monella eri tavalla palvellut paikkakuntansa työväenliikettä. Ja hän on aina kuulunut juuri jyrkimpien ja tinkimättömimpien joukkoon. Jos menet miedonnettua sosialidemokratiaa hänelle tyrkyttämään, nauraa hän sinulle vasten silmiä ja heittää vastattavaksesi kysymyksen: "Etkö, toveri, ymmärrä, että voima se on, joka luokkataistelussa "kauntaa", eikä suinkaan mikään narripeli".

Itse Arvi kutsuu itseään vasemmistolais-sosialistiksi, mutta miedonnetun sosialismin kannattajat sanovat häntä kommunistiksi. Mutta sillä ei ole väliä. Jokaisessa tapauksessa on hän yksi maailman köyhälistön vapausliikkeen parhaimpia poikia.

Punalippu

Säv. K. Rautio

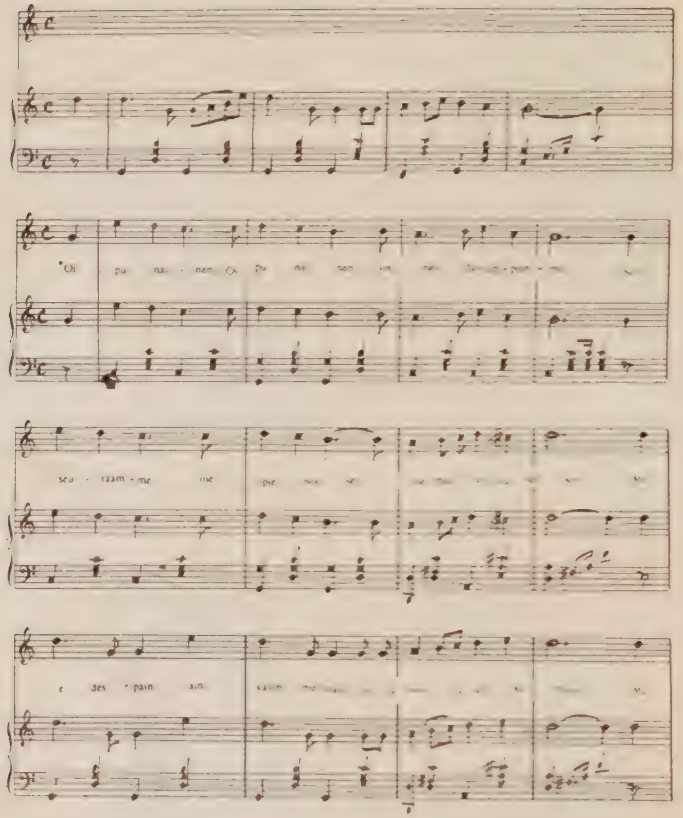

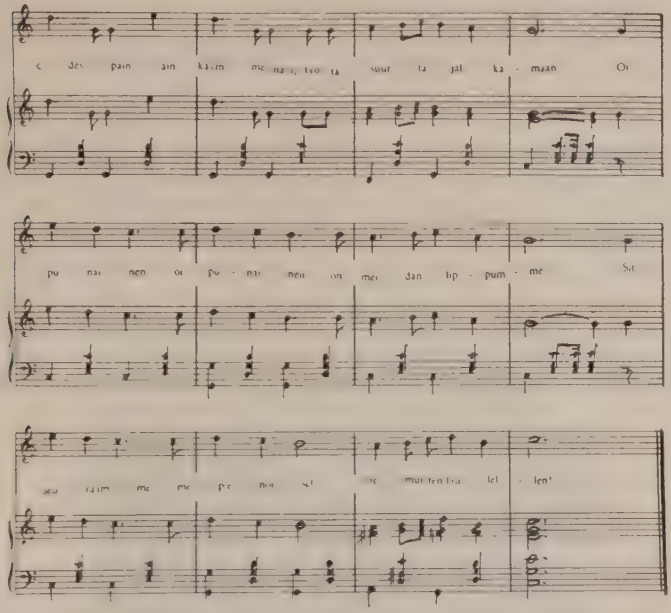

PUNALIPPU

Oi punainen, oi punainen
on meidän lippumme!
Sit' seuraamme me pienoiset
riemuiten laulellen.
Me edespäin ain' käymme näin,
työtä suurta jatkamaan.
Oi punainen, oi punainen
on meidän lippumme.
Sit' seuraamme me pienoiset
riemuiten laulellen!

sittää noin kolmen ja puolen mailin levyisen ja viiden mailin pituisen alan. Old Town, New Straitsvillen laitakaupunki, täytyy vähitellen jättää autioksi, sentähden, että tuli syövyttää kaupungin alle. Useissa kaivoksissa siellä on vesi kiehuvan kuumaa eikä ole mikään harvinainen tapaus asukkaille se, että saa nähdä pienoisen tulivuoren purkauksen omalla takapihallaan.

Alueella on havaittu löytyvän öljyä ja on onnis-

Hiilisuoni palaa tien alla.

tuttu paikoin laittamaan öljykaivoja läpi tulen, upottamalla useita piippuja, toinen toisensa sisään, että öljy ei pääse kuumenemaan piipussa. Parissa tapauksessa on kuumuus kuitenkin ollut niin ankara, että se on sulattanut piiput.

Kerrotaan, että kun seisoo korkealla kukkulalla paloalueen keskipaikkeilla, niin voi joka suunnalla nähdä savua nousevan maasta niin kauas kuin silmä kantaa. Öiseen aikaan voi nähdä satoja punaisia täpliä, missä tuli palaa lähellä maan pintaa. Kaikki suuremmat kaivostyöt siellä on lakkautettu,

mutta pienempiä kaivantoyrityksiä on toiminnassa siellä täällä huolimatta siitä, että siellä on aina vaara tarjolla joutua kaasuräjähdyksen uhriksi.

Palava hiilisuoni on vaan kymmenestä jalasta sataan jalkaan syvällä maanpinnasta ja se seikka on tehnyt tulen sammuttamisen mahdottomaksi. Kun hiili palaa alta pois, vajoaa maa ja halkeilee ja halkeamista puhaltaa ilma sisään ja lietsoo tulta. Tulta on yritetty tukahduttaa sulkemalla ilmaa pois ja kemiallisilla aineilla, mutta turhaan. Paĭon alussa pumpattiin vettä tulen päälle yhtämittaa kolme vuotta, eikä se näyttänyt tulta vähääkään vaimentavan.

Tuli ei ainoastaan hävitä miljoonien dollarien arvosta hiiltä, mutta se myöskin tuhoaa kaiken kasvullisuuden maan pinnalta, sen yläpuolella tehden satoja eekkerin aloja maata arvottomaksi.

Tämäkin omaisuuden tuho, tämä tärkeiden elintarpeiden hävittäminen, on yksi kapitalismin rikoksista ihmiskuntaa kohtaan.

KASVA VOIMA

Pien' on mulla vielä voima:
pien' on varsi lapsosen.
Puutteen, hädän runteloima
lapsi olen köyhien.

Mutta voiman vaikka heikon
uhroan mä mielellän
eteen orjasiskon, -veikon,
eteen uuden elämän.

Kasva voima käsiin näihin,
tieto mieleen terästy.
Ettei sorru myrskypäihin
köyhän lapsen tähtäily...

EEMELI RAUTIAINEN.

Joulu 'Taru.

Joulu-aaton tarina.

Aatto illan tyyni rauha vallitsi kaikkialla. Sydänmaan synkilläkin saloilla tuntui sen rauha entistä juhlallisemmalta. Ehkäpä huurteiset puutkin odottivat suurta juhlaa, koskapa seisoivat hiljaa, liikkumatta juhlapuvuissaan.

Lumista metsätietä, joka kiemurteli yli metsien, halki vaarojen, kulki pieni tyttö. Hän oli Marju, orpo raukka, ja kulki iso-äitinsä luo, tuonne Huuruvaaran rinteellä olevaan pienoiseen tupaan

Pikku orpojen sanomalehdet

Kirj. Helmi-täti.

Irjan isä ja äiti usein keskustelivat Suomen köyhien taisteluista. Vuodattipa äiti monta kertaa kyyneleitäkin ajatellessaan niitä kauheita tapahtumia, mitä Suomessa olevat sukulaiset olivat sisällissodan ajalla saaneet nähdä ja kokea. Näitä kärsimystarinoita kertoili äiti usein Irjallekin heidän ollessaan kotona kahdenkesken.

Irjan sydän oli liikutettu näistä kertomuksista ja hänellekin tuli aivan vedet silmiin. Irja oli kiltti ja helläluontoinen tyttö, joten häneen koski syvästi toisten kärsimykset.

— Miksi ihmiset ovat sellaisia sydämettömiä julmureita? hän ajatteli. Äidin kertoessa Suomen oloja tavalliseen tapaansa, Irja sanoo yht'äkkiä:

— Äiti! Sinä et koskaan ole kertonut Suomen lapsista. Mitä he tekivät silloin kun sota siellä kauniissa Pohjolassa riehui? Kerro, äiti, heistäkin.

— Niin, tosiaan... Mitä minä heistä sinulle kertosin... Äiti vaipuu mietteisiin. Vähän ajan kuluttua sanoo hän Irjalle:

— Kuulehan Irjani! Minulle tuli mieleen muuan ajatus... Sinä et milloinkaan ole kirjoittanut Suomessa oleville serkuillesi. Heidän kotinsa on kaukana Pohjanmaan lakeuksien keskellä, sydänmaan saloilla. Siellä he elävät köyhyydessä ja puutteessa. Kuinka tulisivatkaan he iloisiksi, jos sinä lähettäisit heille kirjeen ja samalla pienen rahalahjan. Sinä voit itse kirjeessäsi tiedustaa, miten nämä köyhät lapset viettivät aikansa silloin, kun Suomen työväki taisteli vapautensa puolesta?

— Tosiaankin! Miksi ei äiti ennen sitä puhunut? Heti halusi Irja kirjoittaa serkuille. Tuntui niin

hyvälle pikku Irjan sydämessä, kun hänkin sai jotain hyvää tehdä paljon kärsineille sukulaisilleen.

Kirjeen lähetettyään hän laski päiviä ja kysyi äidiltään, joko pian hänen kirjeensä on perillä? Sitten hän hymyillen mietti, mitä serkut hänestä ajattelevat, kun saavat hänen lähetyksensä. Kun oli syntynyt tässä maassa, ei hän koskaan ollut nähnyt sukulaisiaan. Tiesi heistä vain sen, mitä äiti oli kertonut.

Vastauksen odotus tuli pitkäksi, vaan sitä enemmän iloa kirjeen saapuminen tuotti. Irjan sydän oikein värisi innostuksesta ja uteliaisuudesta aukastessa kirjettä.

Äiti oli ihmeissään, kun kirje oli niin painava. Siellä on varmaan useampia kirjeitä yhdessä kuoressa.

Nyt sitä alettiin tutkimaan.

Serkut sanoivat kirjeessä, että he melkein ilmaan hyppivät saatuaan Irjan lahjan. Jos Irja-serkku olisi ollut lähellä, eivät he olisi tienneet, miten olisivat häntä hyväilleet ja mitä palkkioksi tehneet.

— Niin... mitäkö he tekivät silloin kun sota riehui?

Vanhin serkuista kertoo:

"Kun kaikkialla oli ikävää ja synkkää, eikä ollut mitään sopivaa ajanvietettä, keräsimme kaikki Juho-sedän vanhat paperiliuskat laatikoista ja aloimme julaista sanomalehtiä. Me olimme vuorotellen toimittajina, jokainen avusti parhaansa mukaan . Kirjoitimme kertomuksia ja runoja ja piirustimme kuvia. Sitten yhdessä istuen luimme ääneen lehden. Se oli juhlallinen hetki. Lehdellämme ensialussa oli nimenä "Taru". Se ilmestyi joka perjantai. Sitten jälkeenpäin sai se nimen

"Satakieli". Alkoi tulla kevät, niin arvelimme, että se nimitys sopii paremmin keväiseen aikaan, jolloin linnut alkavat kotiutua Pohjolaan. Seuraamme kutsuimme nimellä "Pyryharakat". Siitä nimestä emme myöskään lopulta pitäneet, vaan vaihdoimme senkin. Keksimme seurallemme nimen "Myrskylinnut". Erkki ja Laina ovat hyviä piirustajia, he tavallisesti tekivät kuvat ja otsikot lehtiimme. Kun tuli kevät ja lumi suli, täytyi vanhemman veikon, Erkin, lähteä tukkijoelle työhön. Hän on jo pian 14 vuotias, niin hän voi mennä hankkimaan elatusta... Me sodassa menetimme kaikki ... olemme orpoja. Isä kuollut, äiti kuollut... Meiltä loppui paperi, että emme voi enää lehteämme julaista. Paperi on nyt niin kallista, eikä ole varaa sellaisia ostaa... Lähetän tässä muutamia lehtiä Irjan nähtäväksi".

Äidiltä valui kyyneleet silmistä.

— Voi niitä lapsiraukkoja... hän puhui itsekseen.

Hetken kuluttua, kun äidin liikutus oli ohi, katseli hän uudelleen orpojen sanomalehtiä. "Joulutaru" äitiä eniten miellytti.

— Niin taidokkaasti tuokin on tehty, hän hymyillen virkkoi.

— Meidän opettaja ei voi piirustaa paremmin, sanoi Irja innostuneena.

— Nyt näet, miten kilttiä lapsia serkkusi ovat, äiti ylistää. — Kun kaikki lapset voisivat viettää aikansa noin kauniissa toimissa, ei olisi pahoja lapsia ollenkaan.

Äiti jäi vakaviin mietteisiin. Hetken kuluttua sanoo hän Irjalle:

— Ihailen noita lapsia, jotka sodan ja kauhujen maassa voivat kaiken kurjuuden keskellä henkisiä

kykyjään kohottaa, vaikka ei heillä ollut tuskin ruokaa eikä vaatteita.

Meidän tytöillämme ja pojillamme olisi tilaisuus näyttää taitoaan, mutta heiltä puuttuu innostus. *Toverittaressa* on *Lasten osasto*, jossa annetaan tilaa lasten kyhäyksille. Jos tytöt ja pojat seuraisivat näiden Suomen orpolasten esimerkkiä, olisi *Toverittaren Lasten osasto* aina täynnä lasten *omia* kyhäyksiä.

Irja sanoo säteilevin silmin:

— Minä kerron tästä kaikille lapsille ja innostan heitä.

— Tee niin lapseni! vastaa äiti silitellen Irjansa tumman ruskeita kiharoita.

Tämä edelläoleva kuva on jäljennös pikku orpojen joulujulkaisusta, nimeltä "Joulu-taru". Se on hyvin piirustettu. Eikö ole? Kuka teistä lapset voi piirtää yhtä hyvin?

99.13.01

Toveri Press